

Wpływ stylów wychowania i postaw rodzicielskich na funkcjonowanie dziecka cz. II

W pierwszej części artykułu przybliżyłam Państwu podstawowe style wychowania.

Ze stylem wychowania związane są postawy rodzicielskie, czyli **tendencje do zachowywania się w specyficzny sposób wobec dziecka**.

*M. Całusińska, W. Malinowski, *Trening umiejętności wychowawczych*, Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne 2012.

Poniżej przedstawię kilka najpowszechniejszych postaw rodzicielskich z podziałem na postawy pożądane (czyli pozytywne, oczekiwane) i niepożądane (czyli takie, które mogą mieć negatywny wpływ na budowanie relacji rodzic-dziecko).

Postawy pożądane

Akceptująca – przyjmowanie dziecka takim, jakie jest; okazywanie sympatii, aprobaty, próby zrozumienia niewłaściwych zachowań dziecka.

Współdziałająca – dobro dziecka na pierwszym planie, aktywność w nawiązywaniu wzajemnych kontaktów (rozwija ufność, wytrwałość, współpracę).

Uznająca prawa dziecka – uznanie praw dziecka bez przeceniania lub niedoceniań jego roli w rodzinie, przyzwalanie na postępowanie „na własną odpowiedzialność”, stosowanie wyjaśnień, uczy twórczości, lojalności, solidarności.

Dawania dziecku swobody – coraz więcej swobody wraz z wiekiem, obiektywizm w ocenie groźących niebezpieczeństw; wykształca pomysłowość, bystrość, wytrwałość.

Postawy niepożądane

Odtrącająca – nieokazywanie pozytywnych uczuć, krytyka dziecka, kierowanie dzieckiem przez rozkazy, zastraszanie, surowe kary, niszczenie słowem; wywołuje agresję, nieposłuszeństwo, kłótniowość, zahamowanie rozwoju wyższych uczuć, reakcje nerwicowe.

Unikająca – ignorowanie dziecka, ograniczanie kontaktów z nim do minimum, niekonsekwencja i niedbałość w stawianiu wymagań, brak zaangażowania

w sprawę dziecka; skutkuje niezdolnością dziecka do nawiązywania trwałych relacji i dokonywania obiektywnych ocen, nieufnością, bojaźliwością, problemami z koncentracją.

Nadmiernie wymagająca – stawianie wygórowanych oczekiwań, brak prawa do samodzielności, rządzenie, ograniczanie swobody, wprowadzanie sztywnych reguł, nadmierne nastawienie na osiągnięcia; powoduje niską samoocenę, lękliwość, przewrażliwienie, nadmierną uległość, słabe aspiracje.

Nadmiernie chroniąca – traktowanie dziecka jak niemowlaka, niedocenianie jego możliwości, rozwiązywanie za niego problemów, uzależnianie od siebie, izolowanie, tolerowanie złych zachowań; skutkuje opóźnieniem dojrzałości społecznej, biernością, ustępliwością, egoizmem, nadmiernymi wymaganiami wobec opiekunów. Związana z nadopiekuńczością.

Wymienione przeze mnie przykłady postaw stanowią jedynie przykład. Jeżeli chcieliby Państwo szerzej zapoznać się z danym zagadnieniem, zapraszam do lektury poradnika *Trening umiejętności wychowawczych* (Całusińska M., Malinowski W.).

„Rodzice mogą rozpocząć swoje starania od ujrzenia dziecka, które mają, a nie tego, które myślą, że mają” ;)

H. Hendrix, H. Hunt

Oprac. M. Osińska